

İşsizlik oranı Mayıs ayında yüzde 12,9 oldu.

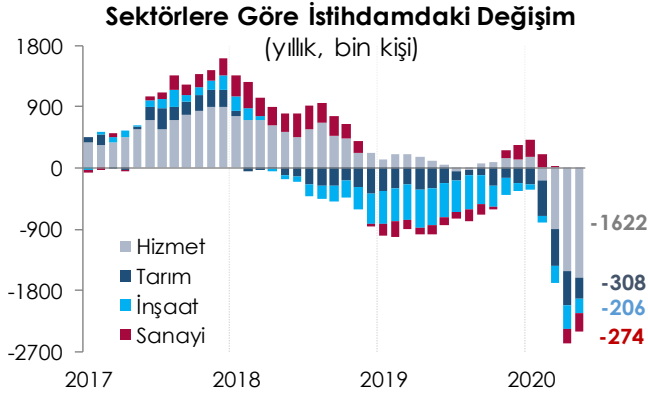
Mayıs ayında (Nisan, Mayıs ve Haziran aylarını kapsayan rapor) işsizlik oranı 0,1 puan ile sınırlı bir artışla yüzde 12,9 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı yüzde 14,0'e çıkarken genç nüfustaki işsizlik oranı da yüzde 26,9 ile Temmuz 2019'da ulaştığı rekor seviyede gerçekleşti. İş aramayıp çalışmaya hazır olanların da dahil olduğu geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 24,8'e yükseldi.

Mayıs Ayı

	2017	2018	2019	2020
İşsizlik (%)	10,2	9,7	12,8	12,9
MEA İşsizlik (%)	11,1	10,6	13,9	14,0
Tarım Dışı İşsizlik (%)	12,2	11,6	15,0	15,2
Genç Nüfusta İşsizlik (%)	19,8	17,8	23,3	24,9
İşgücüne Katılım (%)	53,0	53,3	52,9	47,6
İşsizlik Sayısı (bin kişi)	3.225	3.136	4.157	3.826

mea: mevsim etkisinden arındırılmış

Mayıs ayında yıllık bazda istihdam edilenlerin sayısı 2,4 milyon kişi azalmasına karşın işgücünün 2,7 milyon kişilik düşüşü işsiz sayısının yıllık bazda azalmasında etkili oldu. İşgücüne katılma oranı 5,3 puanlık azalış ile yüzde 47,6 olarak gerçekleşti.

Sektörel bazda istihdam verilerine göre, hizmet sektörü istihdamı geçen yılın aynı ayına göre 1,6 milyon kişi ile rekor düzeyde azalırken, sanayi sektörü istihdamı da 274 bin kişi düşüş gösterdi. İnşaat sektöründe aylık bazda yaratılan istihdam 107 bin ile 3 ayın ardından pozitifte döndü.

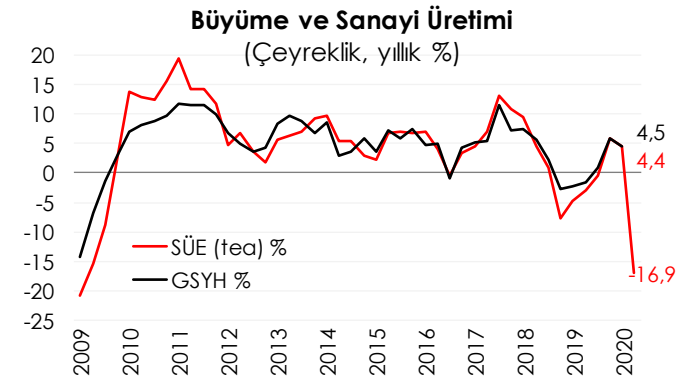
İstihdam edilenlerin yüzde 18,8'i tarım, yüzde 20,4'ü sanayi, yüzde 5,2'si inşaat ve yüzde 55,6'sı hizmet sektöründe yer aldı.

Sanayi üretimi Haziran'da aylık bazda yüzde 17,6 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Haziran ayında aylık bazda yüzde 17,6'lık artış gösterdi. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretimi

Nisan'da yıllık bazda yaşanan yüzde 31,3'lük sert gerilemenin ardından Mayıs'ta yüzde 19 azalışla Covid-19 salgınının ekonomik aktivite üzerindeki olumsuz etkisinin azalmaya başladığı sinyali verirken Haziran ayında da yıllık bazda değişim göstermedi.

Ekonomik büyüme ile paralellik gösteren sanayi üretimi endeksi yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,4'lük artış gösterirken GSYH'deki artış %4,5 olarak gerçekleşmişti. Yılın ikinci çeyreğinde sanayi üretimi, Haziran ayındaki olumlu seyre rağmen Nisan ve Mayıs aylarındaki düşüş ile yüzde 16,9 oranında gerilemiş oldu.

Sanayi üretimine en büyük katkısı yapan imalat sanayinin alt grupları incelendiğinde otomotiv, tekstil ve mobilya imalatının aylık bazdaki artışı dikkat çekmektedir.

Sanayi Üretim Endeksi	TEA	MEA
Haziran 2020	yıllık %Δ	aylık %Δ
Toplam sanayi	0,1	17,6
İmalat sanayi	1,0	19,0
Otomotiv	-20,4	33,7
Kimya	2,6	10,3
Gıda	0,7	8,0
Tekstil	2,7	41,0
Mobilya	-16,3	35,0
Elektrikli Teçhizat	3,3	18,8

TCMB Beklenti Anketi

Ağustos ayı TCMB Beklenti Anketinde aylık TÜFE artışı beklentisinin yüzde 0,68 olması ile Ağustos ayı yıllık enflasyonun 11,57'ye gerileceği hesaplanmaktadır. (Temmuz yıllık TÜFE yüzde 11,76). 2020 yıl sonu enflasyonu beklentisi yüzde 10,82'ye çıkarken, yıl sonu dolar/TL kuru tahmini de 7,34 oldu.

Ağustos Ayı Anketi	Yıl Sonu	Ay Sonu
GSYH (%)	-1,60	
Cari Denge (mlr \$)	-17,32	
Dolar/TL	7,34	7,28
TÜFE (%)	10,82	11,57*
AOFM (%)		7,74

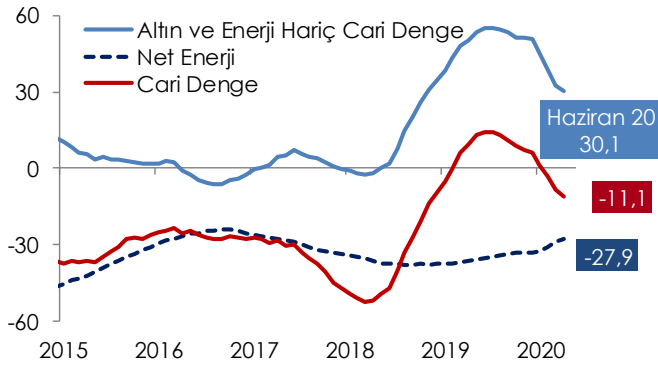
* Aylık bazda %0,68 beklenen TÜFE'nin yıllık artış değeridir.

Yıl sonu büyüme tahmini yılın ilk çeyreğinde yüzde 3'ün üzerinde iken Nisan ayı itibariyle negatife dönmüştü. Ağustos ayında yılsonu büyüme tahmini 1,6 oranında daralacağı yönünde öngörüldürken yıl sonu cari açık beklentisi de 14,6 milyar dolardan 17,3 milyar dolara çıktı.

Cari İşlemler Açığı Haziran ayında 2,9 milyar dolar oldu.

TCMB tarafından açıklanan Haziran ayı Ödemeler Dengesi İstatistiklerine göre cari işlemler açığı 2,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Böylece ilk 6 ayda cari açık 19,8 milyar dolara yükselmiş oldu. Geçtiğimiz yılın ilk 6 ayında cari işlemler 185 milyon dolar fazla vermişti. Cari açığın artışında yılın ilk iki ayında ekonomik aktivitenin artması nedeniyle ithalat artışı, kalan aylarda ise pandemi nedeniyle daralan dış pazarın ihracata olumsuz yansımaları etkili oldu. Cari işlemler açığı bir önceki aya göre ise yaklaşık 848 milyon dolar daraldı. Bu gerilemede dış ticaret açığının yaklaşık 698 milyon dolar iyileşmesi etkili oldu.

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

Portföy yatırımlarından Haziran ayında 1,5 milyar dolar sermaye çıkışı yaşandı. Söz konusu çıkışın Haziran ayında sürse de hızının yavaşladığı görüldü. Haziran ayında yurtiçi yerleşiklerin yurtdışında yapmış olduğu portföy yatırımında 1,04 milyar dolar azalış yaşanırken yurtdışı yerleşikler ise hisse senedi ve DİBS piyasalarında sırasıyla 31 milyon dolar ve 427 milyon dolar net satış gerçekleştirdi. Ayrıca bu dönemde, genel hükümetin yurt dışında yaptığı 2,0 milyar dolar tutarındaki net geri ödeme portföy yatırımlarındaki sermaye çıkışında etkili oldu.

Mayıs ayında 9,8 milyar dolar döviz girişinin yaşandığı diğer yatırımlar hesabından Haziran ayında 5,3 milyar dolar çıkış oldu. Bu çıkışta temel olarak yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarında 2,3 milyar dolar tutarında artış yaşanması etkili oldu. Ayrıca bu dönemde, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatlarında 1,25 milyar USD net azalış kaydedildi. Rezerv varlıklarda ise 7,7 milyar dolar düşüş oldu. Böylece finans hesabından 956 milyon dolar net döviz girişi gerçekleşmiş oldu. Net hata noksan kaleminden de 1,98

milyar dolar tutarında giriş yaşandı.

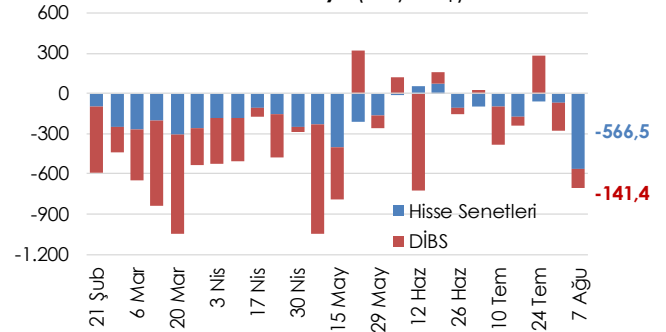
Haziran ayında yıllıklandırılmış verilerde cari açık 8,3 milyar dolardan 11,1 milyar dolara yükseldi. Yıllıklandırılmış verilerle doğrudan yabancı yatırımdan 4,6 milyar dolar, diğer yatırımlar kaleminden 7,5 milyar dolar döviz girişi ve portföy yatırımları kaleminden 15,6 milyar dolar döviz çıkışı olması neticesinde finans hesabında 21,1 milyar dolar döviz çıkışı yaşandı. Net hata noksan kaleminden 10,0 milyar dolar çıkış yaşanması ise rezervlerin 24,6 milyar dolar gerilemesine sebep oldu.

Bankaların uzun vadeli borç çevirme rasyosu 74,3'e inerken özel sektörün uzun vadeli borç çevirme rasyosu 76,7'ye geriledi.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

7 Ağustos ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 566,5 milyon dolar ve DİBS piyasasında da 141,4 milyon dolar satış gerçekleştirdi. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 6,1 milyar dolar DİBS ve 20,3 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Yurt Dışı Yerleşiklerin Hisse ve DİBS Portföyü (milyon \$)

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 7 Ağustos ile biten haftada haftalık bazda yaklaşık 6,2 milyar dolar artış göstererek 248,6 milyar dolara çıkarken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 52,7'ye yükseldi. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 4,75 milyar dolar artarken yurt içi tüzel kişilerde 1,84 milyar dolar artış gösterdi.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 79,0 milyon dolar azalışla 46,6 milyar dolara gerilerken, altın dahil toplam brüt rezervler 1,6 milyar dolarlık azalarak 91,8 milyar dolar oldu. Net rezervler ise 1,2 milyar dolar artışla 27,7 milyar dolar oldu.

Veri Takvimi

20 Temmuz 2020 Pazartesi	Merkezi Yönetim Borç Stoku
22 Temmuz 2020 Çarşamba	Turizm İstatistikleri
23 Temmuz 2020 Perşembe	TCMB Para Politikası Kurulu Tüketici Güven Endeksi

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						19.Ç3	19.Ç4	20.Ç1
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	754	202	206	176
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	4.280	1.146	1.190	1.071
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693	9.127			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	0,9	1,0	6,0	4,5
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	2,3	-0,2	-4,7	-4,3
ENFLASYON (yıllık, %)						May.20	Haz.20	Tem.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	11,39	12,62	11,76
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	5,53	6,17	8,33
İŞGÜCÜ PİYASASI						Mar.20	Nis.20	May.20
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,2	12,8	12,9
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	48,4	47,2	47,6
DÖVİZ KURLARI						May.20	Haz.20	Tem.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,32	76,37	76,22	68,67	69,22	68,52
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	6,80	6,85	6,94
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	7,48	7,72	8,16
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	7,14	7,29	7,55
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)						May.20	Haz.20	Tem.20
Dış Ticaret Dengesi	-62,6	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-40,1	-39,6	-39,0
İhracat	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	165,7	167,5	166,6
İthalat	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	205,9	207,1	205,6
Karşılama Oranı (%)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	80,5	80,9	81,0
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Nis.20	May.20	Haz.20
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-26,8	-40,6	-20,7	8,9	-3,3	-8,3	-11,1
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,5	-3,4	-5,1	-2,6	1,1	-0,4	-1,0	-1,4
Finans Hesabı	9,4	22,5	38,6	0,5	5,6	-2,5	3,7	-3,5
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,8	8,4	9,4	5,9	5,2	5,2	4,6
Portföy Yatırımları (net)	-15,3	6,4	24,1	-3,1	-1,2	-14,2	-16,2	-15,6
Diğer Yatırımlar (net)	10,6	5,3	6,2	-5,7	1,0	6,5	14,7	7,5
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	-19,1	-19,4	-24,6
Net Hata ve Noksan	6,1	5,1	-6,3	9,8	-8,2	-13,2	-14,8	-10,0
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Nis.20	May.20	Haz.20
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	393,8	479,2	564,9
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	55,3	65,0	71,3
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	338,5	414,3	493,6
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	321,0	389,1	455,4
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	225,2	280,5	335,9
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	-72,8	-90,1	-109,5
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	-17,5	-25,1	-38,2
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-3,3	-3,4	-3,6
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Nis.20	May.20	Haz.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	879,0	966,0	983,9
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,8	696,8	667,6	657,3
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1575,8	1633,6	1641,2
Genel Yönetim						19.Ç3	19.Ç4	20.Ç1
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1404,2	1319,4	1404,2	1554,5
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	32,8	32,1	32,8	35,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Nis.20	May.20	Haz.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	3.102,6	3.159,9	3.256,0
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	338,4	338,7	342,3
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	165,0	166,1	169,9
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	48,8	49,0	49,6
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	18,74	19,44	19,5
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	4,64	4,54	4,41